

I. PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài.

Mục tiêu của giáo dục mầm non là nuôi dạy chăm sóc và giáo dục trẻ phát triển toàn diện theo 5 lĩnh vực. Trong đó hoạt động âm nhạc là một trong những hoạt động đóng vai trò hết sức quan trọng trong sự phát triển của trẻ mầm non.

Đối với trẻ âm nhạc là phương tiện giúp trẻ biết về thế giới xung quanh, phát triển lời nói, mối quan hệ giao tiếp và trao đổi tình cảm, âm nhạc là thế giới kì diệu đầy cảm xúc giúp trẻ mầm non dễ dàng tiếp xúc với âm nhạc là nhu cầu không thể thiếu trong quá trình phát triển của trẻ. Thế giới âm thanh luôn luôn chuyên động không ngừng điều đó sẽ tạo điều kiện cho trẻ phát triển năng lực hoạt động, sự hiểu biết của trẻ đồng thời phát triển các chức năng tâm lí.

Trẻ nhỏ, đặc biệt là trẻ lứa tuổi mầm non, đây là giai đoạn mà sự phát triển của các con chủ yếu sống theo bản năng, hành động cảm tính, chưa ý thức được các hành động của mình, do đó giai đoạn này chiếm vị trí vô cùng quan trọng trong việc giáo dục và phát triển. Ngoài việc cung cấp đầy đủ chất dinh dưỡng thì việc cho trẻ được tiếp xúc với âm nhạc từ sớm sẽ rất tốt mang lại nhiều lợi ích như kích thích trí tưởng tượng, ham hiểu biết, thích khám phá tìm tòi, tư duy sáng tạo đồng thời cá tính và khả năng của trẻ được bộc lộ một cách chân thật và tự nhiên.

Bản thân tôi là một cô giáo mầm non rất yêu thích âm nhạc, âm nhạc khiến tâm hồn tôi trẻ lại, khiến cho tôi thêm yêu đời và tôi muốn thổi luồng gió tinh thần tích cực mạnh mẽ đó cho trẻ lớp tôi. Đưa âm nhạc đa văn hoá giàu bản sắc dân tộc đến gần hơn với các con. Với tâm huyết và kinh nghiệm nhiều năm phụ trách lớp Lá, tôi hiểu được trẻ của mình thích gì và muốn gì. Tuy nhiên, khả năng cảm thụ âm nhạc của trẻ lớp tôi chưa cao, chưa hiểu được ý nghĩa trong từng lời ca của những thể loại này vì vậy làm giảm đi sự hứng thú của trẻ, kỹ năng sử dụng đạo cụ và vận động theo nhạc còn yếu, trẻ chưa mạnh dạn, tự tin khi biểu diễn bài hát, chưa biết phối hợp cùng bạn trong nhóm khi tham gia hoạt động âm nhạc.

Nhận thức được tầm quan trọng của âm nhạc với việc chăm sóc và giáo dục trẻ mầm non nói chung và trẻ 5 - 6 tuổi nói riêng, nhiều năm qua tôi đã luôn trăn trở, tìm tòi, nghiên cứu để tìm ra những hình thức hay, hấp dẫn nhằm nâng cao chất lượng dạy và học, tăng cường cảm xúc âm nhạc đối với trẻ của lớp tôi, tôi đã mạnh dạn quyết định chọn đề tài: ***“Một số biện pháp giúp trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi học tốt môn âm nhạc”***.

2. Mục tiêu nhiệm vụ đề tài.

Tìm ra một số biện pháp hay giúp trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi học tốt môn âm nhạc. Qua đó, đưa âm nhạc, âm nhạc đa văn hoá các vùng miền và âm nhạc địa phương đến gần hơn với trẻ, giúp trẻ mạnh dạn, tự tin hơn trước đám đông, biết phối hợp cùng bạn, cùng gia đình giải quyết các vấn đề đặt ra. Đây cũng là bước đệm để chuẩn bị cho trẻ bước vào lớp 1 sau này.

Giúp giáo viên có thêm kinh nghiệm trong tổ chức dạy học, có hiểu biết nhất định về sự đa dạng các thể loại âm nhạc, có kĩ năng âm nhạc để đảm bảo tính chính xác trong quá trình truyền thụ âm nhạc; hiểu trẻ cũng như khả năng của trẻ và là tấm gương cho trẻ trong việc thể hiện sự tôn trọng sự khác nhau về văn hoá âm nhạc, tôn trọng sự khác biệt giữa các vùng miền, thể loại âm nhạc, yêu thích

văn hoá truyền thống của Việt Nam và nước ngoài.

Giúp trẻ bộc lộ cảm xúc, có kỹ năng cảm thụ âm nhạc tốt hơn, mạnh dạn, tự tin, chủ động, sáng tạo... khi tham gia hoạt động.

Tuyên truyền tới phụ huynh về các hoạt động của trường lớp và tầm quan trọng của việc giáo dục âm nhạc cho trẻ ở trường cũng như ở nhà. Từ đó tạo được niềm tin, sự tin tưởng từ phụ huynh, phụ huynh nhiệt tình phối kết hợp cùng cô giáo và nhà trường trong các hoạt động, yên tâm gửi con tới trường mầm non.

3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu

Trẻ 5 – 6 tuổi Trường Mẫu giáo Hoa Đào. Năm học 2024 - 2025

4. Giới hạn đề tài nghiên cứu:

Độ tuổi nghiên cứu: Trẻ 5-6 tuổi, lớp lá1. Trường Mẫu giáo Hoa Đào.

5. Phương pháp nghiên cứu:

Để nâng cao hiệu quả, tăng cường cảm xúc âm nhạc cho trẻ tôi đã sử dụng các phương pháp sau:

- Phương pháp nghiên cứu lý luận: Tìm tòi, sưu tầm, đọc các tài liệu có liên quan về âm nhạc truyền thống, âm nhạc hiện đại, âm nhạc địa phương đặc biệt là dân ca bài chòi Bình Định.

- Phương pháp thực hành, trải nghiệm: Cho trẻ được tham quan, trải nghiệm, tiếp xúc với môi trường âm nhạc gần gũi xung quanh trẻ dưới nhiều hình thức đa dạng. Tôi sử dụng các trò chơi âm nhạc, sưu tầm các bài hát, các loại nhạc cụ, thay đổi hình thức tổ chức hoạt động giáo dục âm nhạc đa dạng để tạo cơ hội cho trẻ phát triển.

- Phương pháp tiếp xúc, trao đổi với trẻ, quan sát, lắng nghe trẻ: Thông qua các cuộc thi âm nhạc, các ngày hội, ngày lễ, các buổi ngoại khoá, hoạt động giáo dục âm nhạc... ở trường lớp. Quan sát trẻ thực hiện như thế nào để tìm ra các biện pháp phù hợp cho việc tích hợp, lồng ghép các bài hát/bản nhạc theo khả năng của trẻ (dễ thuộc, dễ hát,...) đưa vào tiết dạy một cách lôi cuốn, làm cho bài học nhẹ nhàng đạt kết quả tốt hơn.

- Phương pháp nêu gương, khuyến khích, động viên trẻ: Tạo môi trường lớp học thân thiện, gần gũi, để trẻ được giao lưu, học hỏi, phát triển khả năng hợp tác, mạnh dạn, tự tin, giúp đỡ, chia sẻ công việc cùng nhau...

II. PHẦN NỘI DUNG

1. Cơ sở lý luận

Âm nhạc là loại hình nghệ thuật đặc thù. Không giống các loại hình nghệ thuật khác, ngôn ngữ riêng của âm nhạc là lời ca, giai điệu, tiết tấu, nhịp điệu, cao độ, âm sắc... âm nhạc có tác dụng tích cực góp phần vào sự phát triển năng lực thẩm mỹ, thể chất, đạo đức, trí tuệ cho trẻ. Trẻ 5-6 tuổi khả năng phát triển thẩm mỹ khá nhanh, trẻ rất dễ xúc động và có nhu cầu khám phá về thế giới xung quanh thậm chí trẻ có thể tiếp nhận, cảm nhận âm nhạc ngay từ khi còn ở trong bụng mẹ. Hai nhà tâm lý học người Đức là V.Hec-cơ và I-Xle-hen đã nghiên cứu 411 người nhạc sĩ và thấy rằng: Có 401 người (90%) bộc lộ năng khiếu sớm trước 10 tuổi. Do đó việc cho trẻ tiếp xúc với âm nhạc sớm, đúng cách sẽ góp phần phát triển toàn diện nhân cách của trẻ.

Trong trường mầm non giáo dục âm nhạc là bộ môn nghệ thuật hết sức gần

gũi với trẻ, được trẻ yêu thích, hứng thú mạnh mẽ. Thông qua giáo dục âm nhạc giáo dục trẻ thái tình yêu âm nhạc, yêu thích ca hát, cảm nhận âm nhạc ... qua từng giai điệu lời ca và nó còn có là phương tiện thiết thực cho các hoạt động khác. Có thể xem âm nhạc là bộ phận không thể tách rời trong công tác chăm sóc giáo dục trẻ.

Tổ chức hoạt động âm nhạc cần được tiến hành thường xuyên. Trong chương trình giáo dục mầm non, hoạt động âm nhạc được xem là một trong năm mặt phát triển của trẻ được tiến hành dưới 4 dạng hoạt động: Dạy hát, nghe nhạc – nghe hát, vận động theo nhạc, trò chơi âm nhạc. Trong đó cô giáo là người đóng vai trò quan trọng trực tiếp hướng dẫn giúp trẻ cảm thụ âm nhạc một cách tốt nhất, trẻ mạnh dạn, tự tin, rèn luyện tính kiên nhẫn, cải thiện kỹ năng giao tiếp, phát triển kỹ năng vận động và biểu diễn một cách sáng tạo, chính vì vậy trong khi dạy trẻ cần phải tiến hành một cách tự nhiên, bắt đầu từ những hoạt động gần gũi và có ý nghĩa với trẻ. Muốn làm được điều đó thì đòi hỏi người giáo viên cần nâng cao nhận thức của bản thân, luôn nỗ lực suy nghĩ, tìm tòi ra biện pháp giúp trẻ học tốt hoạt động âm nhạc và thông qua hoạt động âm nhạc đem đến cho trẻ ấn tượng về cái đẹp và những cảm xúc chân thật, những phẩm chất tốt đẹp của nhân cách con người đưa trẻ tới “Chân - thiện - mỹ”.

2. Thực trạng vấn đề:

Từ những cơ sở trên, tôi tiếp tục bắt tay vào việc nghiên cứu, điều tra thực trạng trường, lớp có những thuận lợi và khó khăn sau:

a. Thuận lợi

- Được sự quan tâm, chỉ đạo của nhà trường về chuyên môn cũng như đầu tư xây dựng về cơ sở vật chất, mua sắm đồ dùng, đồ chơi trang thiết bị theo thông tư 02/2010/TT-BGDĐT, lớp học đã trang bị một số tài liệu chương trình giáo dục mầm non, đồ dùng, đồ chơi, trang phục, đạo cụ phục vụ cho hoạt động giáo dục âm nhạc.

- Được tham gia học tập bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ, tham gia các buổi tập huấn chuyên đề của Phòng giáo dục và chuyên đề trường. Giáo viên được tư vấn, hỗ trợ trao đổi trong quá trình thực hiện một số hoạt động theo hướng steam.

- Bản thân là một giáo viên nhiệt tình năng nổ trong mọi hoạt động, có trình độ chuyên môn nghiệp vụ vững vàng, nhiều năm liền được nhà trường phân công dạy trẻ ở độ tuổi lớp Lá (5-6 tuổi) nên thuận lợi trong việc nắm bắt đặc điểm phát triển tâm sinh lý của trẻ. Luôn yêu nghề mến trẻ, chăm sóc trẻ tận tình chu đáo, say sưa với công việc, có ý thức tự học và nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, cách trang trí, xây dựng lớp học, khéo léo trong việc sử dụng các phương pháp; đổi mới, sáng tạo hình thức trong việc tổ chức các hoạt động cho trẻ, giúp trẻ hứng thú với hoạt động âm nhạc.

- Giáo viên có khả năng giao tiếp tốt, công tác tuyên truyền luôn chủ động có kế hoạch được phụ huynh biết phối hợp trong việc chăm sóc giáo dục trẻ, cũng như ủng hộ kinh phí, nguyên vật liệu, ngày công... khi lớp và nhà trường cần để phục vụ cho các hoạt động của trẻ.

- Một số trẻ là học sinh cũ từ lớp chồi chuyển lên đã có một số kỹ năng

trong học tập, nề nếp sinh hoạt và vui chơi. Trẻ đi học đều, nhanh nhẹn, mạnh dạn, thích tìm tòi khám phá những điều mới lạ, có khả năng cảm thụ âm nhạc vì vậy rất thuận lợi để tôi cho trẻ làm quen, tiếp xúc với âm nhạc.

b. Khó khăn

- Trẻ ở lớp tôi phụ trách đa số là trẻ đồng bào dân tộc thiểu số nên ngôn ngữ của trẻ còn nhiều hạn chế, có một số cháu lần đầu tiên đến lớp trẻ chưa có nề nếp học tập, khả năng chú ý, ghi nhớ và khả năng diễn đạt của trẻ chưa tốt, còn nhút nhát, chưa mạnh dạn, tự tin tham gia vào hoạt động âm nhạc, trẻ hát chưa rõ lời, chưa nhận biết được nhạc cụ âm nhạc để lựa chọn và sử dụng nhạc cụ vào hoạt động chưa phù hợp, chưa bộc lộ cảm xúc âm nhạc của bản thân.

- Trang phục biểu diễn còn hạn chế, thiết bị, dụng cụ âm nhạc, đạo cụ chưa đa dạng, trong quá trình tổ chức thực hiện theo tiếp cận các loại hình âm nhạc đa dạng, có một số hoạt động đòi hỏi các trang thiết bị thực sự hiện đại chưa được đáp ứng.

- Giáo viên tiếp cận những sáng tác mới cho lứa tuổi mầm non còn hạn chế, dẫn đến việc vẫn còn sử dụng lặp đi, lặp lại một số bài hát cũ cho nhiều năm, không có sự thay thế bài mới, hoặc vận dụng một bài hát đó cho nhiều hoạt động khác nhau trong suốt một chủ đề dễ gây cho trẻ sự nhàm chán khi học. Bên cạnh đó, giáo viên chưa mạnh dạn đưa âm nhạc truyền thống, âm nhạc địa phương (Dân ca ê đê, các bài hát mang âm hưởng Tây nguyên, công chiêng ...) vào các hoạt động âm nhạc cho trẻ.

- Một số phụ huynh chưa thật sự quan tâm đến trẻ, chưa coi trọng việc giáo dục âm nhạc cho bé ngay từ nhỏ mà giao phó hết trách nhiệm cho cô, một số phụ huynh chưa nhiệt tình tham gia và đóng góp ý kiến phục vụ hoạt động âm nhạc dẫn đến chất lượng học tập cũng như các hoạt động đạt kết quả chưa cao.

- Lớp học chưa có cửa cách âm. Vì thế khi tổ chức các hoạt động, đặc biệt là hoạt động giáo dục âm nhạc làm giảm đi sự cảm nhận của trẻ về cái hay, cái đẹp trong ca từ, trong giai điệu.

Nhận thức rõ về tình hình thực tế của lớp tôi khi tổ chức hoạt động âm nhạc, ngay từ đầu năm học tôi tiến hành khảo sát thực tế trẻ của lớp mình để làm căn cứ tìm ra **“ Một số biện pháp giúp trẻ mẫu giáo 5 -6 tuổi học tốt môn âm nhạc ”**. (Thời điểm khảo sát: Tháng 09 năm học 2024-2025 đến tháng 3 năm 2024-2025:

<i>Nội dung khảo sát</i>	<i>Mức độ % trên trẻ (20 trẻ)</i>		
	<i>Rất tích cực</i>	<i>Tích cực</i>	<i>Chưa tích cực</i>
1. Trẻ tự tin, mạnh dạn bộc lộ cảm xúc âm nhạc của bản thân; vui vẻ, đoàn kết, hợp tác với bạn trong mọi hoạt động.	4/20 20%	6/20 30%	10/20 50%
2. Trẻ hứng thú tham gia vào hoạt động âm nhạc dưới nhiều hình thức, thể loại âm nhạc khác nhau.	6/20 30%	9/20 45%	5/20 25%

3. Trẻ biết cách hưởng ứng và cảm thụ giai điệu, lời ca của bài hát	4/20 20%	6/20 30%	10/20 50%
4. Trẻ yêu thích âm nhạc, tôn trọng những bản nhạc truyền thống địa phương, vùng miền...	4/20 20%	6/20 30%	10/20 50%
Kỹ năng âm nhạc	Kỹ năng thành thạo	Có kỹ năng	Chưa có Kỹ năng
5. Kỹ năng vận động theo nhạc một cách sáng tạo	4/20 20%	5/20 25%	11/20 55%
6. Trẻ có khả năng hát rõ lời ca, giai điệu bài hát	2/20 10%	7/20 35%	11/20 55%
7. Kỹ năng lựa chọn, sử dụng các dụng cụ, đạo cụ, trang phục phù hợp	3/20 15%	5/20 25%	12/20 60%
8. Kỹ năng phối hợp cùng bạn trong nhóm tham gia trò chơi âm nhạc	3/20 15%	5/20 25%	12/20 60%
9. Kỹ năng giải quyết vấn đề qua các trò chơi âm nhạc	3/20 15%	4/20 20%	13/20 65%
10. Kỹ năng cảm thụ âm nhạc	2/20 10%	7/20 35%	11/20 55%

Dựa trên kết quả khảo sát, tôi nhận thấy đa số nội dung khảo sát tỉ lệ trẻ đạt chưa cao, Để giúp trẻ tăng cường cảm xúc âm nhạc, tạo hứng thú, niềm yêu thích âm nhạc cho trẻ, giáo dục trẻ có những kỹ năng tham gia hoạt động âm nhạc, tôi đã suy nghĩ và đưa ra những biện pháp cụ thể như sau.

3. Biện pháp thực hiện

3.1. Biện pháp 1: Xây dựng môi trường đa dạng, phong phú, giàu tính thẩm mỹ để trẻ hứng thú, tích cực tham gia hoạt động âm nhạc.

a. Mục tiêu của biện pháp

Tạo ra môi trường âm nhạc đa dạng, có tính thẩm mỹ giúp trẻ có không gian hoạt động thoải mái, an toàn, thân thiện.

Đồ dùng âm nhạc phong phú, trẻ có cơ hội được sử dụng đồ dùng, dụng cụ âm nhạc một cách có hiệu quả. Tham gia vào hoạt động tích cực, hứng thú.

Môi trường âm nhạc tốt là cơ sở để giáo viên tổ chức các hoạt động giáo dục âm nhạc đạt hiệu quả cao.

b. Nội dung biện pháp

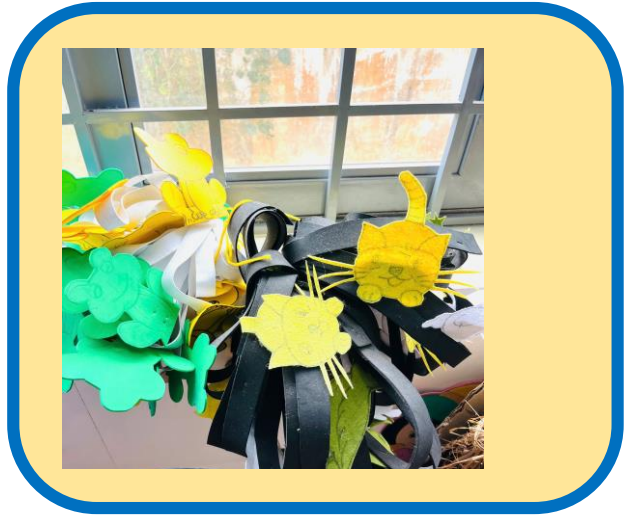
Nhà giáo dục người Ý Maria Montessori đã nói “chỉ khi ở trong môi trường thuận lợi đứa trẻ mới có cơ hội phát triển đầy đủ và bộc lộ những tính cách tiềm ẩn của mình”

Một môi trường học tập tốt có hiệu quả là môi trường gây hứng thú cho trẻ, phát huy được trí tưởng tượng, sáng tạo và đảm bảo an toàn cho trẻ, tạo cảm giác thân thiện, gần gũi, giàu tình yêu thương, có tính mở giúp trẻ phát huy được tính tích cực trong hoạt động, kích thích khả năng khám phá tìm tòi và thích nghi với môi trường văn hoá đa dạng.

c. Cách thức và điều kiện thực hiện biện pháp

Để tạo môi trường tốt nhất, thuận lợi cho trẻ khi tham gia hoạt động âm nhạc, tôi đã rất chú ý trong vấn đề trang trí tạo môi trường lớp học. Ngay từ đầu năm học tôi đã tạo được góc âm nhạc một cách khoa học, hợp lí, tránh ồn ào ảnh hưởng đến hoạt động yên tĩnh của góc khác. Góc chơi được trang trí đúng theo từng chủ đề, từng sự kiện, bố trí gần cửa ra vào để trẻ dễ lấy và cất đồ dùng một cách thuận tiện. Ngoài ra, để tạo thêm điểm nổi bật nhằm thu hút trẻ, tôi đã trang trí mảng tường mang đậm nét đặc trưng riêng của văn hóa nghệ thuật

Trên kệ, bàn tôi chuẩn bị loa, các băng nhạc có những bài hát phù hợp với lứa tuổi của trẻ. Ngoài ra tôi còn chuẩn bị một số loại nhạc cụ âm nhạc như: *trống lắc, xắc xô, phách tre, trống, đàn...* Một số loại phụ kiện: *mũ múa, nơ cài đầu, quạt giấy, nón lá, bóng, hoa, đồng rom khô, cờ...* nhằm kích thích tính tò mò, ham hiểu biết của trẻ giúp trẻ hào hứng, tích cực, chủ động hơn khi tham gia vào góc âm nhạc.

Hình ảnh: Trang trí góc âm nhạc

Do đặc điểm tâm sinh lý của trẻ lứa tuổi mẫu giáo tư duy chủ yếu bằng trực quan hình ảnh, do đó trẻ rất thích được xem tranh ảnh, yêu thích cái đẹp, màu sắc sặc sỡ, mới lạ. Vì vậy tôi luôn cố gắng tạo nhiều đồ dùng âm nhạc hấp dẫn, hình ảnh trang trí xung quanh lớp để trẻ có điều kiện thể hiện khả năng âm nhạc của mình. Tuy nhiên những dụng cụ phải đảm bảo tính thẩm mỹ, tính an toàn khi trẻ sử dụng trong hoạt động giáo dục âm nhạc và phải phù hợp với nội dung vận động theo bài hát.

Tôi tận dụng các nguyên vật liệu thân thiện với môi trường để làm đồ chơi âm nhạc cho trẻ: các loại vỏ lon bỏ sỏi vào trong để cho trẻ sử dụng vào hoạt động âm nhạc, tạo ra tiếng kêu khi vỗ nhịp, vỏ hộp sữa bột, thùng giấy chứa hạt gạo, các dụng cụ nhà bếp, khối gỗ, cây tre khô để tạo nên một số dụng cụ âm nhạc cho trẻ như phách tre, trống lắc, tôi tận dụng các bìa cứng, trang trí giấy, để can để tạo được nhiều loại đàn có hình dáng khác nhau, nhiều mũ múa đa dạng. Tôi tận dụng các vỏ lon bia, nước ngọt để làm xắc xô.

Đối với dân ca nói riêng đặc biệt với dân ca tôi sưu tầm được những đạo cụ mang màu sắc riêng, khác lạ và rất đa dạng theo từng vùng miền, như: *Mái chèo*

chèo thuyền, rổ, khăn tay của cô gái dân tộc Thái, cái sàng sảy gạo, chiếc nón quai thao của cô gái quan họ, cái cồng cái chiêng Tây Nguyên, hoa sen múa và trang phục thật bắt mắt ... Phù hợp bài hát, dân ca vùng miền. Những đạo cụ này nếu trẻ được trực tiếp sử dụng khi hát, múa theo bài hát trẻ sẽ rất thích và hiệu quả của giờ học càng cao. Với những đạo cụ này đòi hỏi tôi phải có sự chuẩn bị trước, sưu tầm tìm kiếm từ trong nhân dân, gia đình trẻ....

Hình ảnh: Trẻ sử dụng đạo cụ là mái chèo và rổ tre múa bài ca tôm cá

Hình ảnh: Trẻ sử dụng đạo cụ (đàn làm từ tre và quả bầu khô, nón lá) chơi ở góc chơi âm nhạc.

Ngoài việc bố trí sắp xếp, chuẩn bị chu đáo tất cả các điều kiện cho trẻ tham gia hoạt động giáo dục âm nhạc, tôi đã mạnh dạn tham mưu với Ban giám hiệu nhà trường kết hợp tuyên truyền vận động từ phía phụ huynh ủng hộ thêm nguyên vật liệu để sáng tạo làm phong phú đa dạng thêm đồ dùng đồ chơi. Nhờ vậy mà việc tổ chức các hoạt động nói chung và hoạt động âm nhạc nói riêng của lớp tôi đạt được kết quả như mong đợi. Bên cạnh việc tạo môi trường trong lớp, để linh hoạt, thuận tiện và có sự thay đổi thì tôi cho trẻ hoạt động bên ngoài. Do đó việc trang trí tạo môi trường bên ngoài rất quan trọng, sẽ tạo cho các bé có sự mới mẻ, giúp trẻ cảm thấy hưng phấn hơn, phát triển khả năng vận động của trẻ.

Khi tổ chức hoạt động biểu diễn âm nhạc cuối chủ đề, các ngày hội, lễ quan trọng, tôi đã tận dụng hành lang (sân chơi) của lớp, của trường, cùng trẻ trang trí sân khấu, chuẩn bị đồ dùng, đồ chơi âm nhạc, trang phục, đạo cụ đa dạng, phong phú cho trẻ thỏa sức khám phá một số nhạc cụ âm nhạc hiện đại và dân tộc, từ đó trẻ biểu diễn một cách tự nhiên và thoải mái.

Hình ảnh: Trang trí phòng màn, sân khấu cho trẻ biểu diễn văn nghệ

Việc tạo môi trường cần được đảm bảo cả môi trường vật chất và môi trường xã hội. Chính vì vậy giáo viên cũng cần phải gần gũi, yêu thương, tôn trọng trẻ, tạo môi trường giao tiếp giữa cô với trẻ, giữa trẻ với trẻ thật thân thiện, cởi mở để trẻ luôn có cảm giác an toàn, thoải mái trong bộc lộ cảm xúc. Giáo viên

cần hiểu về giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, giáo dục âm nhạc đa văn hoá, có kiến thức về sự đa dạng văn hoá trong âm nhạc, có kỹ năng âm nhạc để đảm bảo tính chính xác trong quá trình truyền thụ âm nhạc, có như thế mới phát huy hết tư duy, khả năng sáng tạo và sự hứng thú của trẻ khi tham gia hoạt động âm nhạc.

Ví dụ: Khi dạy các con làm quen làn điệu dân ca Nam bộ thì tôi phải nghiên cứu về trang phục áo bà ba, con người, giai điệu âm nhạc, lời ca... để có kiến thức dạy các con một cách chính xác. Hay khi dạy trẻ múa bài “Múa với bạn Tây Nguyên” (Phạm Tuyên), tôi cũng phải biết về trang phục, các động tác múa đúng chất liệu dân tộc Tây Nguyên... Khi trẻ tham gia vào hoạt động âm nhạc thì tôi luôn luôn động viên, khích lệ, khen ngợi trẻ giỏi " Con hát hay lắm, con múa rất đẹp...", tôi nhập vai chơi với trẻ, tôi cùng trẻ làm đồ dùng đồ chơi, trang trí sân khấu, lựa chọn trang phục hóa trang và hát múa cùng trẻ...

Hình ảnh: Cô tham gia hoạt động âm nhạc với trẻ

=> **Kết quả:** Việc xây dựng tạo môi trường đa dạng phong phú giàu tính thẩm mỹ tạo ra nhiều cơ hội cho trẻ tham gia vào hoạt động tích cực, trẻ được thử nghiệm, trải nghiệm các hoạt động. Từ đó giúp trẻ phân biệt được các loại âm

thanh, nhạc cụ, cũng như biết cách sử dụng nhạc cụ, biết chọn trang phục phù hợp với phong cách nhạc sôi động, nhẹ nhàng da diết và thích nghi với môi trường văn hóa đa dạng.

3.2. Biện pháp 2: Ứng dụng CNTT, sưu tầm các bài hát đa dạng, mới lạ, các trò chơi âm nhạc phù hợp nhằm thu hút trẻ tham gia tích cực vào các hoạt động âm nhạc

a. Mục tiêu biện pháp

Trẻ biết thêm một số bài hát mới, biết được sự đa dạng văn hoá giữa các vùng miền thông qua một số bài hát, trò chơi mà cô giáo đưa vào hoạt động âm nhạc.

Giúp trẻ mạnh dạn, tự tin, sáng tạo, phát triển kỹ năng âm nhạc, kỹ năng phối hợp nhóm, bộc lộ cảm xúc, suy nghĩ của bản thân dưới nhiều hình thức hấp dẫn.

b. Nội dung biện pháp

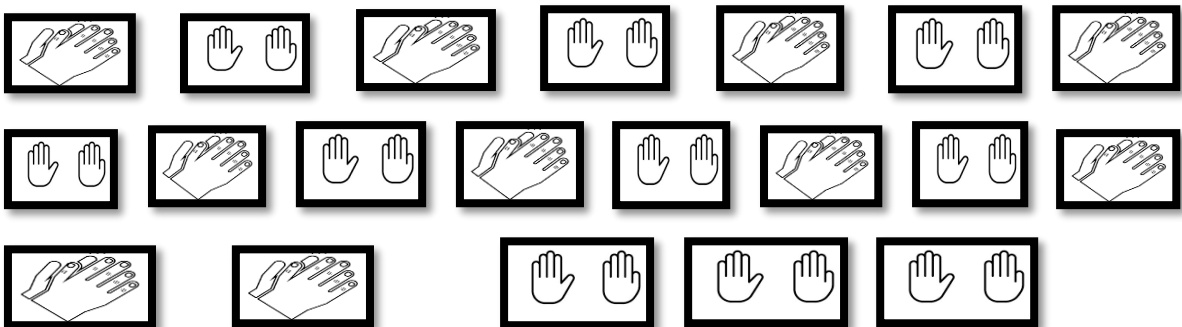
Thiết kế, sưu tầm một số bài hát, trò chơi âm nhạc để đưa vào hoạt động cho trẻ làm quen, bài hát hay đa dạng về thể loại, hình ảnh đẹp mắt, âm thanh vui nhộn, trò chơi hấp dẫn, gần gũi với trẻ mang lại cảm giác mới mẻ, kích thích trẻ khám phá, hưởng ứng vào hoạt động một cách tích cực.

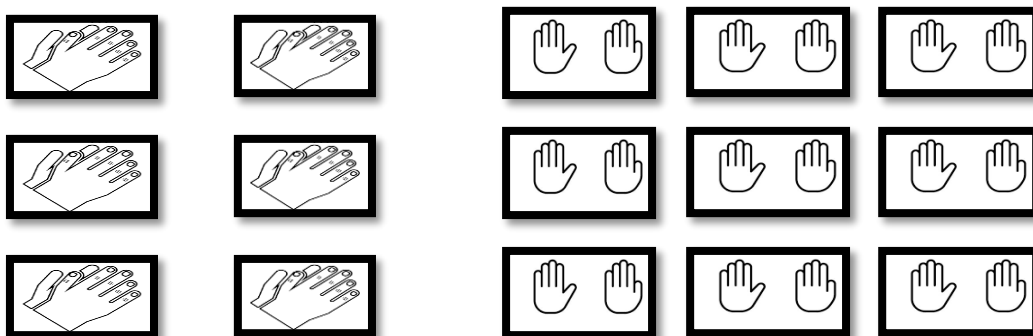
c. Cách thức và điều kiện thực hiện biện pháp

*** Ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động âm nhạc**

Ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động âm nhạc là việc sử dụng các phần mềm, công cụ, video, hình ảnh, các bản nhạc... để hỗ trợ công tác giảng dạy và học tập giúp trẻ hứng thú hơn. Video, hình ảnh đẹp sinh động sẽ khơi gợi hứng thú, phát triển tư duy sáng tạo cho trẻ.

Ví dụ : Hoạt động vỗ tay theo tiết tấu. Cô chuẩn bị các hình ảnh đôi bàn tay chiếu lên màn hình cho trẻ quan sát và nêu ý kiến của trẻ, sau đó cô hướng dẫn trẻ vỗ theo tiết tấu của nhạc cockoo cockoo, khi vòng tròn nhảy tới đâu các con phải vỗ tay theo hình tương ứng khớp với nhạc, trò chơi sẽ thêm sinh động giúp trẻ tiếp cận bài học một cách sinh động, trẻ thích thú tham gia. Hay trong giờ hoạt động âm nhạc dạy hát “em đi qua ngã tư đường phố”. Cô kết hợp cho trẻ xem video an toàn giao thông “trên đường đi học” sau đó cho trẻ đoán tên bài hát được học hôm nay. Từ đó trẻ sẽ phát triển tư duy trực quan, trẻ học được một số luật lệ giao thông đơn giản thông qua hoạt động âm nhạc. Giáo viên truyền tải nội dung kiến thức đến trẻ đạt hiệu quả cao.

Hình ảnh: Hình vẽ cho trẻ thực hành vỗ tay

*** Sưu tầm, sáng tác các bài hát phù hợp theo từng chủ đề cho trẻ:**

Là một giáo viên đứng lớp lâu năm, ngoài các bài hát đã quen thuộc với trẻ tôi còn sưu tầm thêm một số bài hát mới để giúp trẻ hứng thú và làm phong phú vốn âm nhạc cho trẻ, truyền cảm hứng cho các con. Mỗi chủ đề tôi sẽ lựa chọn thêm bài hát mới ngoài những bài trẻ đã được làm quen như:

Chủ đề bản thân: Bài hát xoay xoay xoay, bàn tay nhỏ bé, vũ điệu đôi bàn tay, cùng tập đánh răng.

Chủ đề nước và hiện tượng tự nhiên: Bài hát giọt ra và em bé, bài ca bốn mùa, tia nắng hạt mưa.

Chủ đề nghề nghiệp: Ba em là công nhân lái xe, em muốn làm họa sĩ, ước mơ của bé,....

Ngoài việc lựa chọn thêm bài hát mới gần gũi phù hợp chủ đề lứa tuổi ra tôi còn đặt một số lời mới cho bài hát.

Ví dụ: Để dẫn dắt trẻ vào hoạt động khám phá một số nghề phổ biến ở địa phương chủ đề nghề nghiệp, tôi đã sử dụng làn điệu dân ca Nam Bộ “*Lý kéo chài*” do tôi đặt lời mới cho các con xem biểu diễn văn nghệ

“Nắng lên rồi ta cùng đi tới, tới cùng thăm buôn làng quê em (hò ơi), vùng quê yêu dấu thân thương (khoan hỡi, khoan hò) có nhiều đôi mới (ớ... ơ... Là hò). Cho hoa trái ngọt, tiêu nhiều, sấu riêng nhiều, cùng vị cà phê thơm ngon”.

Một điều cần lưu ý đó là khi chọn những bài nghe hát với thể loại dân ca này, ta nên chú ý chọn những bài có nội dung tương đối gần gũi với trẻ, mang tính chất thực tiễn nơi trẻ sống. Và lời bài hát dân ca không quá dài sẽ giúp trẻ dễ tiếp nhận mà không bị nhàm chán.

Để giúp các con có thêm cảm xúc tươi đẹp kết hợp giữa các hoạt động. Tôi chọn những bài thơ có câu từ ngắn gọn dễ thuộc có thể phổ nhạc để giúp trẻ học thuộc lời và giai điệu nhanh, dễ dàng hơn.

“Nghỉ hè bé lại thăm quê
 Được đi lên rẫy được về tắm sông
 Thăm bà rồi lại thăm ông
 Thả diều câu cá... sướng không gì bằng
 Đêm về ngồi ngắm ông trăng
 Nghe ông kể chuyện chị Hằng ngày xưa
 Bà rang đậu lạc thơm chưa
 Mời ông bà bé say sưa chuyện trò.

(Bài thơ: *Về quê*)

Hay cho các con đọc rập theo bài thơ Em yêu nhà em của đề gia đình trong tiết học giúp trẻ thay đổi không khí, tạo cảm xúc mới lạ giúp trẻ hứng thú tham gia vào hoạt động.

Chẳng đâu bằng chính nhà em
 Có đàn chim sẻ bên thềm líu lo
 Có nàng gà mái hoa mơ
 Cúc ta, cúc tác khi vừa đẻ xong
 Có bà chuối mật lưng ong
 Có ông ngô bắp rau hồng như tơ
 Có ao muông vớt cá cờ
 Em là chị Tấm đợi chờ bóng lên
 Có đầm ngào ngạt hoa sen
 Éch con học nhạc, để mèn ngâm thơ
 Dù đi xa thật là xa
 Chẳng đâu vui được như nhà của em

Tác giả: **Đoàn Thị Lam Luyện.**

Với hoạt động chào đón các cô tới thăm lớp, tôi cho các con cùng hát bài hát “*Xin chào*” đã được cải biên từ bài nhạc tiếng anh “*Hello-How do you do*” như sau:

"Xin chào, xin chào, xin chào
 Các cô hôm nay thăm lớp
 Xin chào, xin chào, xin chào
 Rất vui khi gặp các cô
 La la la la La la la la"

* **Sưu tầm trò chơi âm nhạc cho trẻ:**

Trẻ thơ được làm quen với âm nhạc thông qua trò chơi là một biện pháp hữu hiệu nhất. Trò chơi đã trở thành phương tiện giúp trẻ thay đổi trạng thái hoạt động. Khi trẻ tham gia vào trò chơi trẻ được hợp tác, chia sẻ, lắng nghe giai điệu âm thanh kích thích trí tò mò của trẻ. Trẻ được chơi trò chơi âm nhạc với nhiều loại trò chơi khác nhau như : Trò chơi phát triển tai nghe, trò chơi luyện trí nhớ, trò chơi phản xạ nhanh, trò chơi đóng vai... Do đó các bài hát, bản nhạc lựa chọn cho trò chơi phải phù hợp có tiết tấu vui nhộn, nhanh để kích thích trẻ thi đua.

Ví dụ: Trò chơi vũ điệu gà chíp, trẻ phải thực hiện các động tác tương ứng với lời bài hát và theo tiết tấu nhanh chậm khác nhau. Trẻ phải lắng nghe, phản ứng nhanh nhẹn để phù hợp với bài hát. Có thể sử dụng nhạc nước ngoài không lời như Baby shark, Angri bird.

Hoặc bài hát: Tập tầm vông – của tác giả Lê Hữu Lộc, trẻ có thể vừa hát kết hợp động tác chơi oản tù tì. Hay trò chơi “*mèo con, cún con*” sẽ giúp trẻ được làm quen với tiết tấu, gõ đệm theo nhịp $\frac{2}{4}$. Khi cô hô mèo con trẻ sẽ kêu *Mèo! Mèo! Mèo!* tương ứng tiết tấu, cô hô đội cún con trẻ sẽ kêu *Gâu! Gâu gâu! Gâu* tung ứng với tiết tấu.

Để hoạt động âm nhạc ngày càng phong phú. Tôi đã sưu tầm , tìm tòi, cải biên một số trò chơi phù hợp với chủ đề, gần gũi với trẻ nhằm giúp trẻ hứng thú

hơn khi tham gia.

+ **Trò chơi: “Vòng tròn tiết tấu”**

- **Chuẩn bị:** Đồ dùng, dụng cụ âm nhạc đa dạng (phách gỗ, xác xô, vòng thể dục vỏ chai nước, ...)

- **Cách chơi:** Cô cho trẻ lấy nhạc cụ đứng thành vòng tròn, cầm nhạc cụ, cùng nhau sử dụng nhạc cụ lắc lư và tạo ra âm thanh theo nhịp điệu nhạc. Khi nhạc chuyển theo tiết tấu nhanh hoặc chậm thì trẻ phải biết đổi động tác hoặc cách sử dụng nhạc cụ tạo ra âm thanh phù hợp với tiết tấu nhạc.

+ **Trò chơi: “Chiếc dù âm nhạc”**

- **Chuẩn bị:** Chiếc dù màu sắc, các bản nhạc có tiết tấu nhanh chậm rõ ràng

- **Cách chơi:** Cô đưa chiếc dù trải ra sàn, yêu cầu mỗi trẻ hãy bám tay vào chiếc dù và chú ý lắng nghe nhạc

- Khi nhạc chậm các con đi vòng tròn theo chiều kim đồng hồ chậm, khi nhạc nhanh các con đi nhanh, khi có hiệu lệnh đưa dù lên cao các con phải cùng nhau đưa chiếc dù lên cao, khi có hiệu lệnh đưa dù xuống các con cùng nhau đưa dù xuống sát sàn.

- Cô căn cứ vào lời từng bài hát mà quy định với trẻ câu nào là đưa dù lên, câu nào là đưa dù xuống, câu hát nào là cùng nhau tạo sóng chiếc dù

+ **Trò chơi: “Tiết tấu vui nhộn”**

- **Chuẩn bị:** 1 cặp xúc xích chùy gỗ, 1 bộ bàn ghế.

- **Cách chơi:** Cô cho trẻ đứng xúm xít trước mặt cô, khi cô gõ xúc xích về phía trước thì trẻ nhảy về trước, khi cô gõ xúc xích thực lùi thì trẻ nhảy về phía sau, khi cô gõ xúc xích liên hồi tại chỗ thì trẻ chạy tại chỗ, khi cô đan chéo 2 xúc xích lại với nhau thì nhiệm vụ của trẻ phải tìm 1 bạn khác để ôm nhau.

+ **Trò chơi: “Vũ điệu hóa đá”**

Trò chơi này chính là rèn luyện khả năng nghe và gia tăng tính phản xạ của trẻ nhỏ, giúp trẻ trở nên năng động, tự tin hơn.

- **Chuẩn bị:** Chỉ cần chuẩn bị một vài bài nhạc có giai điệu vui tươi, sôi động hoặc những bản nhạc thiếu nhi hấp dẫn.

- **Cách chơi:** Người điều khiển bắt đầu mở nhạc và trẻ sẽ nhảy tự do, lắc lư theo từng giai điệu. Khi nhạc dừng thì toàn bộ cơ thể cùng trẻ dừng chuyển động và giữ nguyên tư thế như lúc đang nhảy, đến khi nhạc bắt đầu vang lên thì lại nhảy theo nhạc. Nếu trong lúc nhạc dừng, người chơi nhúc nhích, không giữ vững được tư thế thì sẽ bị loại ra khỏi trò chơi.

+ **Trò chơi: “Taxi taxi”**

- **Chuẩn bị:** Trẻ thuộc lời bài hát và các động tác

- **Cách chơi:** Cô cho trẻ cùng hát và làm động tác tay theo lời bài hát

Taxi, taxi đi vòng quanh thế giới

(hai tay nắm lại đưa sang hai bên sau đó xoay tay vòng tròn trước ngực).

Bao nhiêu, bao nhiêu năm đồng thôi anh ơi

(ngả 2 bàn tay về trước sau đó gơ 5 ngón tay lên)

Đất thế, đất thế, 2 đồng thôi anh nhé

(hai bàn tay nắm lại trừ một ngón rồi lắc sang hai bên và gơ 2 ngón tay lên)

Ok ok xin mời anh lên xe

(làm động tác ok và 2 tay mời)
 Hết xăng, hết xăng xin mời anh xuống xe
 (hai bàn tay nắm lại trừ một ngón rồi lắc sang hai bên và giơ 2 bàn tay mời)
 Oh hay anh này vô duyên ghê
 (nắm tay lại đưa 1 ngón trở chỉ sang hai bên).

Hình ảnh: Trẻ chơi TC “Vòng tròn tiết tấu” Hình ảnh: Trẻ chơi “Vũ điệu hoá đá”

=>**Kết quả:** Qua biện pháp này giúp trẻ có thêm nhiều bài hát mới đa dạng về loại hình biểu diễn, trẻ sẽ không cảm thấy nhàm chán vì trẻ sẽ không phải ngồi một chỗ lâu và được vận động, được thả sức bộc lộ cảm xúc của mình bằng các hoạt động hình thể một cách ngẫu hứng. Trò chơi gắn với âm nhạc tạo nên sự cuốn hút mạnh mẽ đối với trẻ giúp trẻ trở nên mạnh dạn, tự tin, chủ động hơn. Sau mỗi lần tham gia chơi là một lần trẻ khắc sâu kiến thức, mở rộng hiểu biết, trẻ được tự do thể hiện bản thân, cảm xúc, suy nghĩ, sáng tạo,... Không những vậy, khi tham gia trò chơi âm nhạc trẻ còn được rèn luyện các kỹ năng hát, múa, nghe, ghi nhớ tác phẩm, cảm thụ âm nhạc...

3.3. Biện pháp 3: Tổ chức hoạt động âm nhạc theo hướng tăng cường hoạt động trải nghiệm, nâng cao kỹ năng âm nhạc cho trẻ

a. Mục tiêu giải pháp

Giúp trẻ có kỹ năng hát thuộc lời, hát rõ lời đúng giai điệu bài hát, phát triển kỹ năng vận động âm nhạc, tham gia tích cực vào trò chơi. Từ đó giúp trẻ chủ động, thoải mái, yêu thích âm nhạc, có mong muốn được tham gia vào hoạt động âm nhạc.

Giúp trẻ có thêm kiến thức về các thể loại âm nhạc, nét văn hoá vùng miền, địa phương mà trẻ được học (dân ca, hò, vè, hát ru, nhạc Tây nguyên...)

b. Nội dung biện pháp

Tổ chức hoạt động dạy học là sự tác động qua lại giữa hoạt động dạy và

hoạt động học, giữa giáo viên và trẻ. Đó là sự tác động qua lại biện chứng chặt chẽ với nhau.

Việc tổ chức hoạt động âm nhạc, âm nhạc theo tiếp cận đa văn hóa phù hợp với các hoạt động trong ngày của trẻ, giúp trẻ lĩnh hội kiến thức một cách thoải mái và nhẹ nhàng nhất nhằm trang bị hiểu biết về sự đa dạng văn hóa, về giá trị truyền thống văn hóa của các dân tộc cùng sinh sống trên địa bàn, hình thành thái độ thân thiện, bình đẳng, tôn trọng với người khác, dân tộc khác, phát triển khả năng giao tiếp, hợp tác, chống phân biệt đối xử... cho trẻ em.

c. Cách thức thực hiện

Ở mỗi hoạt động giáo dục âm nhạc, ngoài những yếu tố như phù hợp với chủ đề, độ tuổi... tôi còn lựa chọn các bài hát đặc thù với quê hương mình rồi tiến dần ra các địa phương khác và cả nhạc nước ngoài một cách phù hợp, có chọn lọc để trang bị, hỗ trợ cho trẻ, trẻ sẽ hiểu biết nhiều về sự đa dạng văn hóa của âm nhạc (Vùng, miền, địa phương).

Ví dụ: Ở chủ đề “Thế giới động vật”, khi tổ chức hoạt động âm nhạc với nội dung trọng tâm là vận động minh họa bài hát “***chú ếch con***” nhạc Phan Nhân. Trước khi thực hiện vận động mẫu tôi đã gợi mở, kích thích cho trẻ chọn tranh lô tô về hình ảnh các động tác vận động khác nhau theo nhóm của mình, sau đó cho trẻ sáng tạo vận động theo hình động tác đã chọn, cho trẻ vận động dưới nhiều hình thức khác nhau theo cả lớp, tổ, nhóm, cá nhân.

Hình ảnh: Các bé tham gia hoạt động âm nhạc

Chủ đề bản thân tôi sẽ lựa chọn dạy vận động “Bộ gõ cơ thể” mang đến hoạt động âm nhạc cho trẻ một chất liệu mới, một hơi thở mới độc đáo giúp trẻ khám phá về bản thân. Bộ gõ cơ thể là nghệ thuật tạo ra âm thanh từ các bộ phận trên cơ thể. Cô giới thiệu cho trẻ các động tác đơn giản dễ thực hiện như vỗ tay, vỗ đùi, vỗ ngực, dậm chân... và lắng nghe sự kì diệu của các tiết tấu âm thanh đó.

Không chỉ hoạt động học ở trong lớp mà bản thân tôi luôn linh động thay đổi, đổi mới hình thức tổ chức xen kẽ giữa trong lớp và ngoài lớp học khi tổ chức

hoạt động âm nhạc, tôi thấy trẻ lớp tôi vô cùng thích thú khi được hít thở không khí trong lành, được đứng trên sân khấu lung linh ánh đèn và trải nghiệm các không gian tổ chức khác nhau. Tạo cơ hội cho trẻ được thể hiện hết mình đồng thời trẻ được giao lưu âm nhạc, giao lưu văn hóa, tiếp cận với sự đa dạng văn hóa trong âm nhạc.

Ở chủ đề “Tết mùa xuân”, với tiết âm nhạc tổng hợp, để giúp trẻ cảm thấy tự nhiên, thoải mái, không gò bó, tôi mạnh dạn đưa hoạt động âm nhạc ra bên ngoài lớp học để tổ chức đón chào không khí mùa xuân đang về.

+ Nghe hát "*Mùa xuân*" của tác giả Trương Phi Hùng

+ Bài hát chủ đạo: "*Quê hương tươi đẹp*"- dân ca Nùng (kết hợp múa với đạo cụ)

+ Bài hát bổ sung: "*Inh lả ơi*"- dân ca Thái, "*Xúc xắc xúc xè*"- Đồng dao, "*Cùng hát khúc đồng dao*" - Nguyễn Hoài Nhân

+ Trò chơi: Vận động theo nhạc "*Wellerman*"

Một điều cần lưu ý đó là khi chọn những bài nghe hát đặc biệt là với thể loại dân ca, ta nên chú ý chọn những bài có nội dung tương đối gần gũi với trẻ, mang tính chất thực tiễn nơi trẻ sống. Và lời bài hát dân ca không quá dài sẽ giúp trẻ dễ tiếp nhận mà không bị nhàm chán.

Ở hoạt động ngoài trời, không chỉ cho trẻ tiếp xúc với môi trường tự nhiên, giáo viên còn lồng ghép dạy trẻ về sự đa dạng của văn hoá qua việc tiếp xúc với các bài hát dân ca. Ví dụ: Khi tổ chức cho trẻ quan sát vườn hoa trong sân trường, cô kết hợp cho trẻ hát bài hát *lý cây bông – Dân ca Nam bộ*. Qua đó giúp trẻ nhớ lại bài hát đã học, trẻ có ý thức chăm sóc bảo vệ cây xanh, hoa, biết yêu thiên nhiên, yêu giai điệu dân ca của quê hương đất nước.

Tôi còn cho trẻ tham gia vào quá trình chuẩn bị sân khấu ngoài trời đẹp, bắt mắt, đa dạng các loại nhạc cụ, trang phục biểu diễn cho trẻ, điều đó đã tạo cảm hứng cho trẻ trước khi biểu diễn và trẻ được thể hiện khả năng âm nhạc của bản thân. Với quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, để mang đến cho trẻ các màu sắc âm nhạc đa văn hoá trên các vùng miền của đất nước và các nước bạn, tôi đã xây dựng và áp dụng các hình thức âm nhạc đa dạng, khác nhau như: Dân ca, nhạc kịch, khiêu vũ, ngồi thiền, yoga.... Trẻ của tôi vô cùng hứng thú và phấn khởi với các hoạt động này.

Hình ảnh: Trẻ ngồi thiền

Hình ảnh: Trẻ tập yoga

Bên cạnh đó, muốn nâng cao chất lượng giáo dục âm nhạc cho trẻ đem đến hiệu quả cao hơn, giúp trẻ hứng thú hơn, khơi gợi niềm đam mê âm nhạc đối với trẻ tôi đã thay đổi rất nhiều hình thức tổ chức âm nhạc cho trẻ ở mọi lúc mọi nơi như: hoạt động ngoài trời, trong sự kiện, trong ngày lễ hội...

Hình ảnh: Trẻ biểu diễn VN 20/11

Hình ảnh: Hội thi bé khỏe bé tài năng

Hình ảnh : Trẻ tham gia hội thi giao lưu tiếng việt

Giờ đón trẻ buổi sáng cần tạo không khí vui tươi thu hút, lôi cuốn trẻ đến trường mầm non. Vì vậy tôi đã lựa chọn một số bài hát phù hợp theo từng chủ đề mà gần gũi với trẻ như : Chủ đề trường mầm non lựa chọn các bài hát **“vui đến trường”** của nhạc sĩ Hồ Bắc, **“em đi mẫu giáo”** sáng tác Dương Minh Viên, hay khi dạy trẻ kỹ năng chào hỏi lễ phép trong tiết học sử dụng bài hát **“lời chào buổi sáng”** của tác giả Nguyễn Thị Nhung để chào hỏi bố mẹ, cô giáo và người lớn... để lôi cuốn trẻ.

Bên cạnh đó tôi còn đưa các hoạt động vui nhộn, không áp đặt trẻ, cho trẻ tự lựa chọn cách chào hỏi riêng của trẻ như ôm, đập tay, bản nhạc chào mời, bắt tay... Trẻ rất hào hứng khi được đến lớp tham gia hoạt động này mỗi ngày cùng cô và các bạn.

Hình ảnh: Trẻ đến lớp

Hình ảnh: Chào hỏi theo cách riêng của trẻ

Hay trước khi vào giờ ăn cô cho cả lớp hát bài **“Mời bạn ăn”** sau đó cô giới thiệu về món ăn, thành phần dinh dưỡng. Trong giờ ăn tôi kết hợp với âm nhạc giao hưởng, cổ điển, không lời nhẹ nhàng tươi sáng kích thích trẻ tạo cảm giác mới mẻ giúp trẻ ăn ngon miệng.

Vào giờ ngủ trưa: Tôi mở nhạc không lời, các bản nhạc có giai điệu nhẹ nhàng, sâu lắng, có tiết tấu chậm để giúp trẻ dần dần đi vào giấc ngủ. Khi trẻ đã ngủ sâu giáo viên có thể tắt nhạc. Không nên trò chuyện với trẻ về bài hát, bản nhạc trước khi ngủ điều đó có thể gợi trí tò mò khiến trẻ khó ngủ.

Ví dụ: Các bản nhạc thính phòng, nhạc của Beethoven, những bài hát ru tình cảm nhẹ nhàng êm dịu (*Cò lả, Hát ru, Lí chiều chiều, Ru em, Mẹ yêu con...*) cho bé ngủ ngon.

Hình ảnh giờ ngủ trưa của trẻ

=>**Kết quả:** Đây có thể nói là thành công đối với tôi khi giáo dục nghệ thuật âm nhạc cho trẻ, vì trước đây hầu như khi tổ chức hoạt động âm nhạc hay hoạt động học nào trẻ cũng rất thụ động nhưng qua quá trình thực hiện giải pháp trên trẻ đã có một giọng hát tốt, cảm nhận được giá trị âm nhạc, hình thành các kỹ năng hát, đồng thời có được những xúc cảm và những ấn tượng về nghệ thuật âm nhạc, cũng như có sự hiểu biết, và cách sử dụng một số loại nhạc cụ.

3.4. Biện pháp 4: Tuyên truyền, phối kết hợp với cha mẹ trẻ trong các hoạt động giáo dục, đặc biệt là hoạt động âm nhạc

a. Mục tiêu giải pháp

Giúp phụ huynh có thêm một số hiểu biết về hoạt động giáo dục âm nhạc của trẻ ở trường mầm non, biết được các bài hát, bài múa, trò chơi, bài vận động theo nhạc để phối hợp cùng giáo viên trong việc dạy trẻ.

Giúp cho công tác phối hợp giữa gia đình và nhà trường ngày càng tốt hơn, đạt hiệu quả cao.

b. Nội dung giải pháp

Để đạt được hiệu quả như ngày hôm nay. Trong năm học tôi đã tăng cường làm tốt công tác tuyên truyền về kiến thức chăm sóc giáo dục trẻ, trong đó lồng ghép, giới thiệu tầm quan trọng của âm nhạc đối với trẻ mầm non, giúp phụ huynh dễ nắm bắt, hiểu được ý nghĩa của việc giáo dục âm nhạc, âm nhạc đa văn hóa cho trẻ (nhưng có sự chọn lọc những bài hát, bản nhạc phù hợp với lứa tuổi của trẻ).

c. Cách thức và điều kiện thực hiện biện pháp

Trong quá trình xây dựng và lập kế hoạch theo chủ đề, kế hoạch tuần, những nội dung cần phối hợp với phụ huynh, những yêu cầu cụ thể trong phối hợp với gia đình đã được tôi đưa vào kế hoạch. Sau đó tôi chia sẻ đến phụ huynh các hoạt động giáo dục âm nhạc, âm nhạc theo tiếp cận đa văn hoá theo nhiều hình thức khác nhau như: Qua trao đổi trực tiếp, zalo, trang của lớp, trong buổi họp phụ huynh đầu năm,...

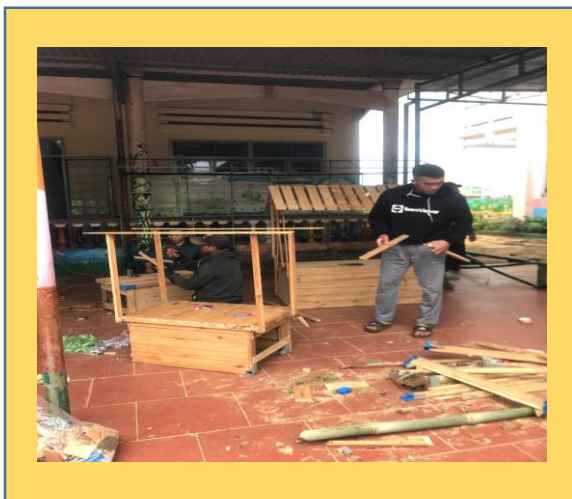

Hình ảnh: Buổi họp phụ huynh học sinh của lớp

Tổ chức ngày hội ngày lễ có ý nghĩa giáo dục rất lớn. Hoạt động này không thể đến với trẻ nếu như không được nhà trường tổ chức có mục đích, có nội dung. Do đó hình thức tổ chức phong phú, đa dạng, sinh động sẽ để lại cho trẻ ấn tượng tốt đẹp, mở rộng thêm sự hiểu biết của trẻ về xã hội, thiên nhiên, cuộc sống, phong tục tập quán của quê hương. Trong năm học lớp tôi đã tham gia các ngày hội ngày lễ, cuộc thi do nhà trường tổ chức: Khai giảng năm học mới, lễ hội trăng rằm, biểu diễn văn nghệ chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11, lễ hội mùa xuân, Hội thi “Bé khỏe, bé tài năng”, “Giao lưu tiếng việt”

Để thực hiện tốt các hoạt động trên tôi mời phụ huynh đến tham dự, khuyến khích phụ huynh đóng góp ý tưởng, một số nguyên vật liệu địa phương, công sức, phối hợp với giáo viên, trẻ cùng làm đồ dùng, đồ chơi, dụng cụ âm nhạc, trang trí sân khấu và lựa chọn những bài hát, múa, trang phục sao cho phù hợp. Phụ huynh rất tích cực hưởng ứng, ủng hộ về tinh thần cũng như vật chất các nguyên vật liệu như bìa các tông, các lon sữa, quả bầu khô, xơ mướp, bao nilon, vỏ hộp bích quy sắt, vỏ hộp sữa, vỏ lon bia... để làm đa dạng thêm một số đồ dùng, nhạc cụ âm nhạc bổ sung vào góc cho các con hoạt động và kết quả có được đáng kể như:

- + Tôi đã sử dụng quả bầu khô và tre khô và một số nguyên vật liệu mà phụ huynh đem đến để làm thành những chiếc đàn, dàn trống, phách tre, dụng cụ gõ đệm,....
- + Bên cạnh đó tôi tận dụng những mảnh vải thổ cẩm và những chiếc gùi đã cũ trao đổi với phụ huynh cùng trang trí tạo ra những bộ trang phục đa dạng, đồ dùng đồ chơi, thiết kế trang trí sân khấu.... Mang đậm đà bản sắc văn hoá dân tộc.

Hình ảnh: Phụ huynh phối hợp cùng cô và bé trang trí và làm ĐDDC

Qua các buổi đón, trả trẻ. Tôi đã trò chuyện và trao đổi với phụ huynh về tình hình hoạt động của trẻ. Tôi chủ động kết nối Zalo với phụ huynh nào không có thời gian đưa đón con hoặc trong giờ đón trả trẻ chưa kịp trao đổi, đồng thời liên lạc thường xuyên với phụ huynh về tình hình của trẻ ở lớp, đặc biệt đối với những cháu rụt rè nhút nhát, chưa mạnh dạn, tự tin, chưa có kỹ năng khi tham gia hoạt động âm nhạc cùng cô và bạn, từ đó giúp phụ huynh nắm bắt kịp thời sự tiến bộ hay những hạn chế của trẻ ở lớp để phụ huynh tiếp tục rèn luyện cho trẻ khi ở nhà.

Hình ảnh: GV trao đổi với phụ huynh

PH phối hợp tổ chức tiệc buffet

Góc tuyên truyền của lớp cũng rất quan trọng trong việc tuyên truyền tới từng phụ huynh các hoạt động âm nhạc và các hoạt động khác của lớp. Góc tuyên truyền được cập nhật đầy đủ thông tin, có hình ảnh trang trí nổi bật. Cùng với sự tham gia hoạt động của trẻ tại lớp, tôi thường xuyên phô tô bài hát mới học dán ở bảng tuyên truyền để phụ huynh dễ theo dõi và gửi về cho phụ huynh để phụ huynh có thể kiểm tra con tại nhà giúp trẻ nhanh thuộc và nhớ lâu ở mỗi bài hát.

Hình ảnh góc tuyên truyền ở lớp

=>**Kết quả:** Nhờ thực hiện tốt công tác phối kết hợp với phụ huynh đã làm thay đổi cơ bản về phía phụ huynh, phụ huynh lớp tôi đã chủ động, nhiệt tình hơn

trong việc phối hợp cùng cô và trẻ. Các bậc phụ huynh cũng dần dần hiểu và đồng cảm, chia sẻ, nhiều phụ huynh đã chủ động ủng hộ cho lớp cả về vật chất lẫn tinh thần, tạo điều kiện thuận lợi cho việc chăm sóc giáo dục trẻ. Trẻ bộc lộ được cá tính âm nhạc, phát huy tính tích cực của trẻ trong hoạt động âm nhạc. Qua đó, mà việc tôi dạy âm nhạc cho trẻ đạt hiệu quả như mong muốn.

4. Kết quả khảo nghiệm, giá trị khoa học của vấn đề nghiên cứu, phạm vi và hiệu quả ứng dụng.

Qua quá trình nghiên cứu và vận dụng đề tài **“Một số biện pháp giúp trẻ mẫu giáo 5 -6 tuổi học tốt môn âm nhạc”** vào thực tế giảng dạy ở lớp. Bản thân tôi rất phấn khởi khi kết quả đạt được trên trẻ rất cao và đã thu được những kết quả sau:

* Bảng khảo sát đối với trẻ tại lớp sau khi áp dụng biện pháp

Nội dung khảo sát	NH: 2024 – 2025 tháng 9/2024 (20 trẻ)			NH: 2024 – 2025 tháng 3/2025 (20 trẻ)		
	Rất tích cực	Tích cực	Chưa tích cực	Rất tích cực	Tích cực	Chưa tích cực
Cảm xúc âm nhạc						
1. Trẻ tự tin, mạnh dạn bộc lộ cảm xúc âm nhạc của bản thân; vui vẻ, đoàn kết, hợp tác với bạn trong mọi hoạt động.	4/20 20%	6/20 30%	10/20 50%	10/20 50%	7/20 35%	3/20 15%
2. Trẻ hứng thú tham gia vào hoạt động âm nhạc dưới nhiều hình thức, thể loại âm nhạc khác nhau.	6/20 30%	9/20 45%	5/20 25%	8/20 40%	9/20 45%	3/20 15%
3. Trẻ biết cách hưởng ứng và cảm thụ giai điệu, lời ca của bài hát	4/20 20%	6/20 30%	10/20 50%	8/20 40%	10/20 50%	2/20 10%
4. Trẻ yêu thích âm nhạc, tôn trọng những bản nhạc truyền thống địa phương, vùng miền...	4/20 20%	6/20 30%	10/20 50%	10/20 50%	7/20 35%	3/20 15%
Kỹ năng âm nhạc	Kỹ năng thành thạo	Có kỹ năng	Chưa có Kỹ năng	Kỹ năng thành thạo	Có kỹ năng	Chưa có Kỹ năng
5. Kỹ năng vận động theo nhạc một cách sáng tạo	4/20 20%	5/20 25%	11/20 55%	7/20 35%	8/20 40%	5/20 25%
6. Trẻ tăng khả năng hát	2/20	7/20	11/20	7/20	8/20	5/20

rõ lời ca, giai điệu bài hát	10%	35%	55%	35%	40%	25%
7. Kỹ năng lựa chọn, sử dụng các dụng cụ, đạo cụ, trang phục phù hợp	3/20 15%	5/20 25%	12/20 60%	8/20 40%	10/20 50%	2/20 10%
8. Kỹ năng phối hợp cùng bạn trong nhóm tham gia trò chơi âm nhạc	3/20 15%	5/20 25%	12/20 60%	8/20 40%	9/20 45%	3/20 15%
9. Kỹ năng giải quyết vấn đề qua các trò chơi âm nhạc	3/20 15%	4/20 20%	13/20 65%	7/20 35%	8/20 40%	5/20 25%
10. Kỹ năng cảm thụ âm nhạc	2/20 10%	7/20 35%	11/20 55%	7/20 35%	11/20 55%	2/20 10%

* Về phía trẻ:

Qua quá trình áp dụng các biện pháp, trẻ lớp tôi đã có những thay đổi rõ rệt. Trẻ hứng thú vui vẻ khi tham gia các hoạt động âm nhạc, khả năng hát rõ lời ca, giai điệu được cải thiện rõ rệt; trẻ có khả năng vận động theo nhạc một cách sáng tạo, mạnh dạn, tự tin khi biểu diễn và sử dụng các nhạc cụ, đặc biệt là nhạc cụ dân tộc; nhiều trẻ đã biết cách nhận biết, phân biệt được các thể loại âm nhạc khác nhau, trang bị hiểu biết về âm nhạc đa văn hóa, tôn trọng giá trị truyền thống văn hóa về âm nhạc của từng vùng miền. Qua hoạt động âm nhạc trẻ không chỉ cảm thụ, hưởng ứng khi nghe bài hát, âm thanh, bản nhạc và bộc lộ cảm xúc qua ngôn ngữ hình thể mà vốn tiếng việt của trẻ được tăng lên. Điều đó chứng tỏ việc áp dụng các biện pháp trên của tôi là hoàn toàn đúng đắn, mang lại hiệu quả cao trong việc tổ chức hoạt động âm nhạc cho trẻ.

* Về phía giáo viên:

- Giáo viên nắm chắc nội dung, phương pháp hình thức tổ chức hoạt động âm nhạc, thiết kế tổ chức linh hoạt vào các tiết học âm nhạc.

- Vận dụng được nhiều trò chơi âm nhạc, đặc biệt là trò chơi ứng dụng công nghệ thông tin vào trong bài dạy.

- Mạnh dạn và tự tin hơn khi tổ chức hoạt động giáo dục âm nhạc, âm nhạc theo tiếp cận đa văn hóa, có kinh nghiệm trong việc thể hiện các làn điệu dân ca của địa phương.

- Có kinh nghiệm trong việc sử dụng và làm các loại đồ dùng, đồ chơi phục vụ cho hoạt động giáo dục âm nhạc, biết tận dụng nguyên vật liệu sẵn có ở địa phương để làm phong phú thêm đồ dùng.

- Từ việc mạnh dạn áp dụng biện pháp trên giáo viên đã rút ra nhiều kinh nghiệm cho bản thân để tổ chức hoạt động giáo dục âm nhạc mang hiệu quả cao hơn: Nhiều tiết dạy hoạt động âm nhạc được nhà trường xếp loại tốt, được nhà trường phân công làm báo cáo viên và dạy chuyên đề về âm nhạc trong năm học 2024 - 2025.

* Về phía phụ huynh:

- Được phụ huynh tin tưởng và ghi nhận sự cố gắng của các cô và nhà trường trong công tác chăm sóc giáo dục trẻ. Thường xuyên có sự trao đổi về tình hình của trẻ với cô giáo.

- Công tác phối hợp giữa phụ huynh và nhà trường ngày càng chặt chẽ. Phụ huynh quan tâm đến con em nhiều hơn, chú trọng cho trẻ được làm quen các hoạt động với âm nhạc ở trường cũng như ở nhà, có ý thức trong việc cho trẻ tiếp thu các tác phẩm âm nhạc thiếu nhi và âm nhạc của địa phương qua các phương tiện truyền thông, các buổi trải nghiệm.

- Phụ huynh nhiệt tình trong việc ủng hộ, sưu tầm nguyên vật liệu làm đồ dùng đồ chơi và nêu ý kiến hay trong việc làm đồ dùng đồ chơi, ủng hộ ngày công, kinh phí thuê trang phục biểu diễn cho các con trong các hoạt động lễ hội và cuộc thi được nhà trường tổ chức. Từ đó giữa nhà trường - giáo viên - phụ huynh ngày càng gắn kết.

- Qua biện pháp trên đã góp phần giữ gìn, bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc của địa phương đến gần hơn với trẻ và mọi người xung quanh.

III. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

1. Kết luận

Môi trường âm nhạc đa dạng và phong phú sẽ giúp trẻ tham gia vào hoạt động một cách tích cực, chủ động, hứng thú và đạt kết quả cao. Môi trường sáng, đồ dùng, đồ chơi phong phú, đa dạng được sắp xếp gọn gàng, đẹp mắt là vô cùng quan trọng. Môi trường xanh, sạch, đẹp, thân thiện, an toàn, hạnh phúc sẽ tạo cho trẻ tâm thế thoải mái, yêu thích đến trường đồng thời kích thích trẻ tìm tòi, khám phá, hứng thú tham gia vào hoạt động âm nhạc.

Sưu tầm các trò chơi âm nhạc, các bài hát đa dạng, mới lạ, phù hợp nhằm thu hút trẻ tham gia tích cực vào các hoạt động âm nhạc, qua đó giúp trẻ hứng thú hơn khi được tham gia với các bạn. Trẻ thể hiện được khả năng của mình, biết chia sẻ, đoàn kết với bạn bè, khả năng phối hợp nhóm. Vì vậy, trong quá trình hoạt động âm nhạc trẻ sẽ tiếp thu được những kiến thức cần thiết và học hỏi được nhiều kinh nghiệm từ các bạn trong nhóm.

Tổ chức hoạt động âm nhạc theo hướng tăng cường trải nghiệm, nâng cao các kỹ năng âm nhạc cho trẻ phù hợp với các hoạt động trong ngày của trẻ góp phần giúp trẻ mạnh dạn, tự tin, tham gia tích cực các hoạt động, tăng cường sự đoàn kết, phân biệt được các loại âm thanh, nhạc cụ, cũng như biết cách sử dụng nhạc cụ, biết chọn trang phục phù hợp, biết phát âm rõ lời, kích thích phát triển giác quan của trẻ. Qua đó, hình thành ở trẻ thái độ tôn trọng giá trị truyền thống văn hóa về âm nhạc của từng vùng miền, lòng yêu thiên nhiên, tình yêu thương con người, yêu quê hương đất nước.

Tuyên truyền, phối hợp với phụ huynh trong các hoạt động giáo dục, đặc biệt là hoạt động âm nhạc giúp tăng cường cảm xúc âm nhạc cho trẻ, nâng cao chất lượng giáo dục âm nhạc cho trẻ ở trường cũng như ở nhà, nhằm đem lại nhiều chuyển biến rõ rệt trong việc chăm sóc giáo dục trẻ. Phụ huynh đã chủ động, nhiệt tình hơn trong việc phối hợp cùng cô và trẻ. Trẻ sẽ mạnh dạn, tự tin hơn trước đám đông, biết phối hợp cùng bạn, cùng gia đình giải quyết các vấn đề đặt ra.

Công tác phối hợp giữa gia đình – nhà trường – xã hội thực hiện tốt, được phụ huynh học sinh yêu mến và tin tưởng. Là cơ sở tạo động lực cho cô trò thực hiện tốt hoạt động giáo dục âm nhạc ở trường, là bước đệm để chuẩn bị cho trẻ bước vào cấp học tiếp theo.

2. Kiến nghị:

Nhà trường cần quan tâm và tạo điều kiện cho các cán bộ, giáo viên được tăng cường tham gia các buổi sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học có nội dung về việc giúp trẻ 5-6 tuổi tăng cường cảm xúc âm nhạc, dạy âm nhạc theo hướng Steam để các giáo viên trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm với nhau.

Nhà trường cần làm tốt công tác tuyên truyền để phụ huynh thấy được tầm quan trọng của giáo dục âm nhạc cho trẻ mầm non là rất cần thiết đến sự phát triển toàn diện của trẻ.

Trên đây là một số biện pháp giúp trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi học tốt môn âm nhạc. Những biện pháp này đã được áp dụng thành công tại lớp tôi đang giảng dạy. Bản thân tôi sẽ cố gắng học hỏi hơn nữa để tìm ra những biện pháp mới, sáng tạo hơn nữa để khơi nguồn cảm xúc âm nhạc cho trẻ để trẻ “ Mỗi ngày đến trường là một ngày vui”.

Rất mong được sự góp ý của hội đồng ban giám khảo. Xin chân thành cảm ơn!

Cư Bao, tháng 3 năm 2025

Người viết

**XÉT DUYỆT
CỦA HỘI ĐỒNG CHẤM SKKKN**

Nguyễn Thị Nga

MỤC LỤC

TT	NỘI DUNG	TRANG
I	PHẦN MỞ ĐẦU	01
1	Lý do chọn đề tài	01
2	Mục tiêu, nhiệm vụ của đề tài	01-02
3	Đối tượng, phạm vi nghiên cứu	02
4	Giới hạn của đề tài	02
5	Phương pháp nghiên cứu	02
II	PHẦN NỘI DUNG	02
1	Cơ sở lý luận	02-03
2	Thực trạng vấn đề nghiên cứu	03-05
3	Các biện pháp	05-22
4	Kết quả khảo nghiệm, giá trị khoa học của vấn đề nghiên cứu, phạm vi và hiệu quả ứng dụng	22-24
III	KẾT LUẬN	24
1	Kết luận	24-25
2	Kiến Nghị	25
3	Mục lục	26
4	Tài liệu tham khảo	27

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Tham khảo Website , internet những vấn đề liên quan về giáo dục âm nhạc cho trẻ mầm non
2. Chương trình giáo dục mầm non (NXB giáo dục Việt Nam)
3. Hướng dẫn tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non mẫu giáo lớn 5-6 tuổi
4. Cẩm nang giáo dục mầm non. Kỹ năng quản lý và nghiệp vụ chuyên môn dành cho Hiệu trưởng và giáo viên mầm non, NXB Hồng Đức năm 2015
5. Tài liệu bồi dưỡng thường xuyên nâng cao năng lực chuyên môn nghiệp vụ và đạo đức nghề nghiệp năm học 2020-2021 và 2022-2023
6. Tài liệu hướng dẫn nâng cao năng lực chuyên môn cho cán bộ quản lý và giáo viên mầm non đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục (Năm học 2023-2024)
7. Tổ chức hoạt động âm nhạc cho trẻ mầm non (NXB Đại học sư phạm)
8. Giáo dục học Mầm non - Nhà xuất bản Đại Học Sư phạm
9. Sách trò chơi âm nhạc cho trẻ mầm non (NXB Giáo Dục)